

Uproszczenia w sprawozdawczości finansowej w mikro i małych przedsiębiorstwach

Grażyna Voss*

Streszczenie: *Cel* – Celem artykułu jest zaprezentowanie nowych rozwiązań prawnych stosowanych przez MSP w zakresie sporządzania uproszczonych sprawozdań finansowych i ich zakresu informacyjnego, a w szczególności znalezienie odpowiedzi na pytanie czy prezentowane informacje usprawnią proces raportowania, czy też wymuszą na jednostkach prezentowanie dodatkowych informacji dla celów analitycznych?

Metodologia badania – W artykule wykorzystano analizę uregulowań prawnych zawartych w ustawie o rachunkowości oraz zmian jakie powstały w formie i treści prezentowanych informacji finansowych przez sektor MSP.

Wynik – Przeprowadzona analiza określiła zakres informacyjny podstawowych raportów oraz niewystarczający zakres informacyjny, który dla celów analizy finansowej przez użytkowników wewnętrznych i zewnętrznych będzie wymagał dostarczenia dodatkowych informacji niezbędnych do określenia poziomu płynności, rentowności i innych elementów oceny finansowej.

Oryginalność/Wartość – W artykule opisano nowe uwarunkowania prawne, które jednostki sektora MSP będą stosować od 2016 roku, a także zaprezentowane obszary w których jednostki MSP powinny uzupełnić informacje finansowe dla potrzeb analizy finansowej.

Słowa kluczowe: uproszczenia w sprawozdaniach finansowych, klasyfikacja MSP, zakres informacyjny sprawozdań

1. Rola i znaczenie informacji finansowej w funkcjonowaniu przedsiębiorstw

Przedsiębiorstwo, które dąży do przetrwania na rynku, musi opierać swoją działalność na wielu właściwych decyzjach. Niewątpliwie proces decyzyjny uzależniony jest w dużym stopniu od dostępu do rzetelnych informacji gospodarczych. Dzięki tym danym istnieje możliwość podejmowania decyzji strategicznych, taktycznych i operacyjnych, za ich pomocą można także usunąć powstające odchylenia od przyjętych wzorców.

Informacje, z których korzysta się podczas podejmowania decyzji mogą mieć postać syntetyczną lub analityczną. Dane syntetyczne przetwarza się za pomocą dostępnych instrumentów rachunkowych i analitycznych. Informacje analityczne są zaś niezbędne do wyjaśnienia przyczyn, a następnie skutków zachodzących zmian oraz określania jakie czynniki wpływają na ukształtowanie wyniku finansowego przedsiębiorstwa.

Warto podkreślić, że w dobie tak dużej konkurencji potrzeba dostępu do informacji finansowych nieustannie się zwiększa, a to z kolei powoduje rosnące zaintereso-

* dr Grażyna Voss, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Wydział Zarządzania ul. Fordońska 430 85-790 Bydgoszcz, e-mail: grazyna.voss@utp.edu.pl.

sowanie analizą finansową, ponieważ tylko dzięki poprawnie przetworzonym i zinterpretowanym informacjom można podejmować trafne decyzje. Należy zatem stwierdzić, że sprawozdanie finansowe odgrywa ważną rolę w ocenie rezultatów prowadzonej działalności. Zastosowanie analizy finansowej pozwala pozyskać dane na temat powiązań przyczynowo-skutkowych wśród zjawisk ekonomicznych, a dzięki tym informacjom można podejmować w przedsiębiorstwie usprawniające działania. Osoby zarządzające organizacją bardzo potrzebują takich analitycznych informacji, gdyż pomagają im to w badaniu przeszłych trendów i na ich podstawie prognozują przyszłe warunki funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz wyniki, które firma uzyska. Obecnie w każdym przedsiębiorstwie przeprowadzenie analizy finansowej przy wykorzystaniu sprawozdań finansowych jest podstawą systemu informacji, który jest niezbędnym czynnikiem w prawidłowym zarządzaniu organizacją. Dobrze funkcjonujący system informacji sprawozdawczości finansowej pomaga odpowiednio szybko przygotować się do zmian zachodzących w środowisku biznesowym oraz zdiagnozować czynniki ryzyka i odpowiednio zabezpieczyć się przed ich skutkami.

2. Charakterystyka sprawozdań finansowych w mikro i małych przedsiębiorstwach

Sprawozdanie finansowe zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości sporządza się na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych oraz na inny dzień bilansowy, stosując przy tym odpowiednio zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, określone przez ustawodawcę. Składa się ono z:

- bilansu,
- rachunku zysków i strat,
- informacji dodatkowej, obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

W bilansie wykazuje się stany aktywów i pasywów na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy. Wykazana w aktywach bilansu wartość poszczególnych grup składników aktywów wynika z ich wartości księgowej, skorygowanej o (Świdarska, 2012):

- dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy aktualizujące, w tym również z tytułu trwałej utraty wartości składników aktywów trwałych,
- odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów obrotowych,
- odpisy aktualizujące wartość należności.

W rachunku zysków i strat wykazuje się oddzielnie przychody, koszty, zyski i straty oraz obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego za bieżący i poprzedni rok obrotowy, natomiast informacja dodatkowa powinna zawierać istotne dane i objaśnienia niezbędne do tego, aby sprawozdanie finansowe odpowiadało warunkom określonym w ustawie o rachunkowości.

Zasady sporządzania sprawozdań dotyczą jednostek zobowiązanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych, które są podstawowym źródłem informacji przy sporządzaniu sprawozdań i powinny być prowadzone: rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzal-

nie i na bieżąco, do tego w języku polskim i walucie polskiej (Winiarska, 2014). Układ i zakres informacyjny sprawozdania, został jednak zróżnicowany, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, gdzie zgodnie z ustawą o rachunkowości, przy klasyfikacji jednostek bierze się pod uwagę sumę aktywów, wielkość przychodów ze sprzedaży towarów i produktów oraz wielkość średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.

Tabela 1

Klasyfikacja mikro i małych przedsiębiorstw w świetle ustawy o rachunkowości

Warunek	Mikro	Mała
Suma aktywów	1 500 000 zł	17 000 000 zł
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów	3 000 000 zł	34 000 000 zł
Średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	10 osób	50 osób

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy o rachunkowości.

Na podstawie dokonanej klasyfikacji w mikro przedsiębiorstwach zakres informacyjny sprawozdań finansowych został znacząco ograniczony i zawiera w informacji ogólnej następujące dane:

1. Firma, siedziba i adres oraz numer we właściwym rejestrze sądowym albo ewidencji.
2. Wskazanie czasu trwania działalności jednostki, jeżeli jest ograniczony.
3. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem.
4. Wskazanie zastosowanych zasad rachunkowości z wyszczególnieniem wybranych uproszczeń.
5. Wskazanie czy sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez jednostkę w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.
6. Omówienie przyjętych zasad rachunkowości, w tym metod wyceny, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania w zakresie, w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru.

Zakres informacyjny bilansu w mikroprzedsiębiorstwie zawiera jedynie sześć pozycji (tab. 2).

Ponadto mikroprzedsiębiorstwa prezentują również informacje uzupełniające do bilansu, przedstawiając następujące dane:

1. Kwota zobowiązań finansowych, z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie, ze wskazaniem charakteru i formy wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo; zobowiązania dotyczące emerytur oraz jednostek powiązanych lub stowarzyszonych są ujawniane odrębnie.
2. Kwota zaliczek i kredytów udzielonych członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, ze wskazaniem oprocentowania, głównych warunków.
3. O udziałach własnych, w tym:
 - przyczyna nabycia udziałów własnych,

- liczba i wartość nominalna nabytych oraz zbytych udziałów, a w przypadku braku wartości nominalnej ich wartość księgowa, jak też część kapitału podstawowego, którą te udziały reprezentują,
- w przypadku nabycia lub zbycia odpłatnego, równowartość tych udziałów,
- liczba i wartość nominalna lub, w razie braku wartości nominalnej wartość księgowa wszystkich udziałów nabytych i zatrzymanych, jak również część kapitału podstawowego, którą te udziały.

Tabela 2

Bilans – mikroprzedsiębiorstwa

BILANS	
AKTYWA	PASYWA
A. Aktywa trwałe w tym: środki trwałe	A. Kapitał własny, w tym: – kapitał podstawowy
B. Aktywa obrotowe w tym: – zapasy – należności krótkoterminowe	B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym: – rezerwy na zobowiązania – zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek
C. Należne wpłaty na kapitał podstawowy	
D. Udziały (akcje) własne	
RAZEM	RAZEM

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy o rachunkowości.

W zakresie sporządzania rachunku zysków i strat dla mikroprzedsiębiorstw także nastąpiła zmiana i dzięki temu jednostki te prezentują następujące informacje:

A. Przychody podstawowej działalności operacyjnej i zrównane z nimi, w tym zmiana stanu produktów.

B. Koszty podstawowej działalności operacyjnej:

I. Amortyzacja.

II. Zużycie materiałów i energii.

III. Wynagrodzenia, ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia.

IV. Pozostałe koszty.

C. Pozostałe przychody i zyski, w tym aktualizacja wartości aktywów.

D. Pozostałe koszty i straty, w tym aktualizacja wartości aktywów.

E. Podatek dochodowy.

F. Zysk/strata netto.

lub

G. Wynik finansowy netto ogółem.

Wprowadzone przez ustawodawcę zmiany, w znacznym stopniu ograniczyły zakres informacji jakie mają obowiązek ujawniać mikroprzedsiębiorstwa. Pomimo wprowadzonych uproszczeń jednostki te w dalszym ciągu prowadzą księgi rachunkowe na zasadach ogólnych i zobowiązane są do sporządzania sprawozdań w terminach przewidzianych dla wszystkich jednostek, stosujących wymogi prawne zawarte w ustawie o rachunkowości.

Jednostki zaliczane do małych podmiotów gospodarczych zobowiązane są do sporządzania: wprowadzenia do sprawozdania finansowego, bilansu, rachunku zysków i strat (w wariantcie porównawczym lub kalkulacyjnych – którego wybór należy do kierownictwa jednostki) oraz dodatkowych objaśnień i informacji.

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego zgodnie z ustawą o rachunkowości obejmuje w szczególności:

1. Firmę, siedzibę i adres oraz numer we właściwym rejestrze sądowym albo ewidencji.
2. Wskazanie czasu trwania działalności jednostki, jeżeli jest ograniczony.
3. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem.
4. Wskazanie zastosowanych uproszczeń przewidzianych dla jednostek małych.
5. Wskazanie czy sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez nią działalności.
6. Omówienie przyjętych zasad rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów, ustalenia wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego w zakresie, w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru.

Przedsiębiorstwa zaliczone według kryteriów do małych i korzystające z uproszczeń są zobowiązane do przedstawienia w bilansie danych przedstawionych w tabeli 3.

Małe podmioty gospodarcze mogą sporządzać rachunek zysków i strat w wariantcie kalkulacyjnym, który zawiera następujące informacje:

- A. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.
- B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów.
- C. Koszty sprzedaży.
- D. Koszty ogólnego zarządu.
- E. Zysk (strata) ze sprzedaży.
- F. Pozostałe przychody operacyjne, w tym:
 - aktualizacja wartości aktywów niefinansowych.
- G. Pozostałe koszty operacyjne, w tym:
 - aktualizacja wartości aktywów niefinansowych.
- H. Przychody finansowe, w tym:
 - I. Dywidendy i udziały w zyskach od jednostek, w których jednostka ma zaangażowanie w kapitale, w tym:
 - od jednostek powiązanych, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale.
 - II. Odsetki, w tym:
 - od jednostek powiązanych
 - III. Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:
 - w jednostkach powiązanych.
 - IV. Aktualizacja wartości aktywów finansowych.
- I. Koszty finansowe, w tym:
 - I. Odsetki, w tym:
 - dla jednostek powiązanych.

II. Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:

- w jednostkach powiązanych. III. Aktualizacja wartości aktywów finansowych.

J. Zysk (strata) brutto.

K. Podatek dochodowy.

L. Zysk (strata) netto.

Dla jednostek, które sporządzają rachunek zysków i strat w wariantcie porównawczym ustawodawca przewidział następujący zakres informacji:

A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi:

I. Przychody netto ze sprzedaży.

II. Zmiana stanu produktów (zwiększenie – wartość dodatnia, zmniejszenie – wartość ujemna).

III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki.

B. Koszty działalności operacyjnej:

I. Amortyzacja.

II. Zużycie materiałów i energii.

III. Usługi obce.

IV. Wynagrodzenia.

V. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:

- emerytalne.

VI. Pozostałe koszty, w tym:

- wartość sprzedanych towarów i materiałów.

C. Zysk (strata) ze sprzedaży.

D. Pozostałe przychody operacyjne, w tym:

- aktualizacja wartości aktywów niefinansowych.

E. Pozostałe koszty operacyjne, w tym:

- aktualizacja wartości aktywów niefinansowych.

F. Przychody finansowe, w tym:

I. Dywidendy i udziały w zyskach od jednostek, w których jednostka ma zaangażowanie w kapitale, w tym:

- od jednostek powiązanych, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale.

II. Odsetki, w tym:

- od jednostek powiązanych.

III. Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:

- w jednostkach powiązanych.

IV. Aktualizacja wartości aktywów finansowych.

G. Koszty finansowe, w tym:

I. Odsetki, w tym:

- dla jednostek powiązanych.

II. Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:

- w jednostkach powiązanych.

III. Aktualizacja wartości aktywów finansowych.

H. Zysk (strata) brutto.

I. Podatek dochodowy.

J. Zysk (strata) netto.

Tabela 3

Bilans małego przedsiębiorstwa

BILANS	
AKTYWA	PASYWA
A. Aktywa trwałe	A. Kapitał własny
I. Wartości niematerialne i prawne	I. Kapitał podstawowy
II. Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:	II. Kapitał zapasowy, w tym:
– środki trwałe	– nadwyżka wartości sprzedaży (wartości emisyjnej) nad wartością nominalną udziałów
– środki trwałe w budowie	III. Kapitał z aktualizacji wyceny, w tym:
III. Należności długoterminowe	– z tytułu aktualizacji wartości godziwej
IV. Inwestycje długoterminowe, w tym:	IV. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe
– nieruchomości	V. Zysk (strata) z lat ubiegłych
– długoterminowe aktywa finansowe	VI. Zysk (strata) netto
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	VII. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)
B. Aktywa obrotowe	B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania
I. Zapasy	I. Rezerwy na zobowiązania, w tym:
II. Należności krótkoterminowe, w tym:	– rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne
a) z tytułu dostaw i usług, w tym:	II. Zobowiązania długoterminowe, w tym:
– do 12 miesięcy	– z tytułu kredytów i pożyczek
– powyżej 12 miesięcy	III. Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:
III. Inwestycje krótkoterminowe, w tym:	a) z tytułu kredytów i pożyczek
a) krótkoterminowe aktywa finansowe, w tym:	b) z tytułu dostaw i usług, w tym:
– do 12 miesięcy	– do 12 miesięcy
– powyżej 12 miesięcy	– powyżej 12 miesięcy
b) środki pieniężne w kasie i na rachunku bankowym	c) fundusze specjalne
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	IV. Rozliczenia międzyokresowe
C. Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	
D. Udziały (akcje) własne	
RAZEM	RAZEM

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy o rachunkowości.

Ponadto ustawodawca dla małych podmiotów gospodarczych przewidział uzupełnienie informacji finansowych między innymi o następujące informacje dodatkowe i objaśnienia, które w szczególności obejmują:

1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji długoterminowych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia, a dla majątku amortyzowanego – przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia.
2. Kwotę dokonanych odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych.
3. Kwotę wartości firmy i wyjaśnienie okresu jej odpisywania.
4. W przypadku gdy instrumenty finansowe lub składniki aktywów niebędące instrumentami finansowymi są wyceniane według wartości godziwej:

- a) istotne założenia przyjęte do ustalenia wartości godziwej;
 - b) odrębnie dla długo- i krótkoterminowych instrumentów finansowych lub składników aktywów niebędących instrumentami finansowymi – wartość godziwą wykazaną w bilansie;
 - c) odrębnie dla pochodnych instrumentów finansowych wykazywanych jako krótkoterminowe aktywa finansowe lub zobowiązania krótkoterminowe;
 - d) tabelę zmian w kapitale z aktualizacji wyceny.
5. Kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty.
 6. Podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową, okresie spłaty powyżej 5 lat, łączną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń.
 7. W przypadku gdy składnik aktywów lub pasywów jest wykazywany w więcej niż jednej pozycji bilansu, jego powiązanie między tymi pozycjami.
 8. Łączną kwotę zobowiązań warunkowych.
 9. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie.
 10. Odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły cenę nabycia towarów lub koszt wytworzenia produktów.
 11. Kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.
 12. Informację o przeciętnym zatrudnieniu.
 13. Kwoty zaliczek i pożyczek, udzielonych osobom wchodzącym w skład organów zarządzających, nadzorujących i administrujących jednostki, ze wskazaniem ich głównych warunków.
 14. Informację o istotnych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu.
 15. Przedstawienie dokonanych zmian zasad rachunkowości, oraz przedstawienie zmiany sposobu sporządzania sprawozdania wraz z podaniem jej przyczyny.
 16. Informacje liczbowe, wraz z wyjaśnieniem, zapewniające porównywalność danych za rok poprzedzający ze sprawozdaniem za rok obrotowy.
 17. Informacje o nazwie i siedzibie jednostki sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie na najniższym szczeblu grupy kapitałowej.
 18. W przypadku gdy jednostka mała nie sporządza sprawozdania z działalności dodatkowo przedstawia informacje o udziałach własnych.
- Zakres informacji stanowiących dodatkowe objaśnienia, stanowi cenne źródło informacji i pozwoli na lepsze zrozumienie sytuacji finansowej i majątkowej jednostki.

3. Ocena wykorzystania informacji finansowych stosowanych przez mikro i małe przedsiębiorstwa

Sprawozdania finansowe stanowią podstawowe źródło informacji do oceny sytuacji finansowo-majątkowej jednostki. Ocena ta może być dokonywana zarówno przez użytkowników wewnętrznych, jak i zewnętrznych, dlatego możliwość wykorzysta-

nia informacji zawartych w sprawozdaniu dla celów analitycznych wydaje się niewystarczająca. Według W. Gambrusewicza analiza ekonomiczna jest to rozczłonkowanie, rozdzielenie, rozbiór złożonego przedmiotu badawczego na elementy proste w celu lepszego poznania i wyjaśnienia owego złożonego przedmiotu za pomocą poznania jego części składowych. Ponadto głównym celem analizy otoczenia jest identyfikacja czynników zewnętrznych, które mogą wpływać na funkcjonowanie przedsiębiorstwa. Mogą być to zarówno czynniki ekonomiczne, prawne czy społeczne, których pojawienie się może wpłynąć na sytuację ekonomiczno-finansową danej organizacji. Ważnym elementem tej analizy jest nie tylko określenie jakie są to czynniki, ale także wskazanie w jaki sposób należy je wykorzystać, by stymulowały rozwój przedsiębiorstwa w przyszłości. Celem analizy finansowej jest natomiast dokonanie oceny działalności organizacji od strony finansowej, odnosząc się do planowanych założeń, okresów przeszłych oraz wielkości osiągniętych przez inne przedsiębiorstwa. Warto podkreślić, że przyczynowo-skutkowe wyjaśnienie zmian i odchyłeń wskaźników finansowych powoduje, że konieczne jest dokonywanie analizy finansowej równoległe z analizą techniczno-ekonomiczną. Z kolei jej kluczową funkcją jest dokonanie oceny poszczególnych obszarów funkcjonowania organizacji, tj. ilości i jakości produkcji, różnorodności asortymentu, technologii wytwarzania, zaplecza technicznego, wydajności pracy, gospodarki materiałowej itp. Podstawowym celem tej oceny będzie ustalenie wpływu poszczególnych czynników na osiągnięte wyniki finansowe.

Według B. Pomykalskiej i P. Pomykalskiego za podstawowe cele analizy finansowej należy uznać:

- charakterystykę liczbową, która opisuje działalność przedsiębiorstwa i pozwala ocenić uzyskane wyniki finansowe,
- określenie czynników, które wpływają na realizację podjętych działań gospodarczych,
- ustalenie przewidywanych wyników na podstawie informacji na temat czynników wytwórczych firmy.

Na podstawie przedstawionych informacji można przyjąć, że kluczowym celem analizy finansowej jest zaprezentowanie przeszłego, aktualnego i przyszłego stanu organizacji ze szczególnym zwróceniem uwagi na aspekt finansowy. Należy podkreślić, że kwestie finansowe są dla każdego przedsiębiorstwa najistotniejsze, gdyż pozwalają na osiągnięcie celów nadrzędnych firmy. Pozostałe rodzaje działań organizacyjnych są w dużym stopniu zależne od stanu finansów przedsiębiorstwa. Zakres informacyjny sprawozdania finansowego odgrywa dlatego znaczącą rolę w dostarczaniu danych wykorzystywanych w analizie finansowej. Stosowane uproszczenia w sprawozdaniach finansowych mikro i małych przedsiębiorstwach nie pozwolą na kompleksową analizę i zmuszą podmioty gospodarcze do ujawniania innych (bardziej rozbudowanych) informacji niezbędnych do oceny finansowej podmiotu.

Uwagi końcowe

Sprawozdanie finansowe stanowi finalny produkt rachunkowości, ponadto pozwala na zaprezentowanie sytuacji majątkowej, finansowej i osiągniętych wyników z dzia-

łałości. Dane te wykorzystywane są do oceny kondycji podmiotu gospodarczego, zarówno przez użytkowników wewnętrznych w celu budowy strategii rozwoju jednostki, jak i użytkowników zewnętrznych, którzy analizując dane podejmują decyzje związane między innymi z kredytowaniem działalności, świadczeniem usług leasingowych czy po prostu w celu nawiązania współpracy i oceny ryzyka działalności np. w zakresie udzielania kredytów kupieckich. Ponadto analiza i ocena sytuacji finansowej i uzyskanych wyników działalności będzie niezbędna dla wszystkich podmiotów gospodarczych, bez względu na wielkość, ubiegających się o dofinansowanie w ramach realizacji projektów unijnych. Ponadto warto się zastanowić jakie skutki pociągną za sobą wprowadzone zmiany przez ustawodawcę w zakresie:

- konieczności zmiany/aktualizacji programów finansowo-księgowych,
- konieczności przygotowania dodatkowo sprawozdań niezawierających uproszczeń dla użytkowników zewnętrznych, np. na potrzeby banku, firm factoringowych czy wniosków o dofinansowanie z funduszy unijnych,
- braku możliwości wykorzystania uproszczonych sprawozdań dla potrzeb analizy finansowej i oceny wskaźników modeli upadłościowych,
- konieczności grupowania kont syntetycznych w celu przenoszenia danych do sprawozdań finansowych,
- dokonania zmian w planie kont i polityce rachunkowości.

Odpowiedź na te i inne pytania z czasem przyniesie praktyka gospodarcza i sami zainteresowani, czyli księgowi prowadzący ewidencję i opracowujący sprawozdania w mikro i małych przedsiębiorstwach.

Literatura

- Gambrusewicz, W. (2002). *Podstawy analizy finansowej*. Warszawa: PWE.
- Pomykalska, B., Pomykalski, P. (2007). *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Świdarska, G.K. (2012). *Wzorcowy plan kont z komentarzem do ustawy o rachunkowości i Międzynarodowych Standardów Rachunkowości*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Winiarska, K. (2014). *Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych*. Warszawa: Wolters Kluwer.

SIMPLIFICATIONS THE FINANCIAL REPORTING MICRO AND SMALL ENTERPRISES

Abstract: Purpose – The aim of the article is to present new legal solutions by SMEs in preparing simplified financial statements and the scope of information, and in particular to answer the question of whether the information presented will improve the process of reporting, or will force units to present additional information for analytical purposes?

Design/Methodology/approach – The article uses the analysis of the regulations contained in the Act on accounting and the changes that have arisen in the form and content of financial information presented by the SME sector.

Findings – The analysis defined the basic information reports and insufficient range of information, which for the purposes of financial analysis for internal and external users will be required to provide additional information necessary to determine the levels of liquidity, profitability and other financial evaluation.

Originality/value – The article describes the new legal conditions which units of the SME sector will be applied from 2016. And also presented the areas in which the individual SMEs should complement the financial information for the purpose of financial analysis.

Keywords: simplifying the financial statements, the classification of SMEs, the scope of information reports

Cytowanie

Voss, G. (2016). Uproszczenia w sprawozdawczości finansowej w mikro i małych przedsiębiorstwach. *Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia*, 5 (83/2), 151–161. DOI: 10.18276/frfu.2016.5.83/2-14.